

TV tűzből indult

2005. április 21.-én csütörtökön 1:50-kor érkezett jelzés a Berlini Tűzoltóságra, miszerint Heinersdorfbán a Treskow utca 33-ban a 2. emeleten egy lakásban kigyulladt a televízió. A II. fokozatban riasztott pankovi tűzország 4 gépjárműfecskenővel és egy gépezetes tololétrával valamint egy mentőautóval indult a káresethez és ezen felül mindkét érintett önkéntes tűzoltóság (Pankow, Heinerdorf) is vonult. 1:59-kor elsőként érkezett meg a Pankow gépjárműfecskenője, a többiek pedig közvetlenül utána érkeztek a helyszínre. Az elsőként kiérkező pankowi szolgálatparancsnok lett a tűzoltásvezető, akit a következő kép fogadott:

- A héteemeletes lakóház homlokzata teljes terjedelemben égett.
- Intenzív lángképződés több emeleten és beégések a mögöttük lévő lakásokban.
- Néhány lakos már biztonságba helyezte magát.
- A házban tartózkodó emberek közül sokan már a lépcsőházban terjedő tűz és az erős füstképződés miatt el voltak vágva a menekülés lehetőségétől.
- Sok ember az épület hátsó frontján lévő ablakokban kiáltott segítségért.
- Egyes emberek már leugrani készültek.

A beavatkozás folyamata

A Pankow-i szolgálatparancsnok az első felderítés után 2:01-kor, megemelte a riasztási fokozatot, és két perccel megérkezésük után a riasztási fokozatot „életmentés”-re emelte. (Ez itt egyben meghatározott egységek által szabályozott rendben végrehajtott feladatsort és a hozzá tartozó egységek riasztását is jelenti. – szerk.) Ezzel egy időben megkezdtek az egységek az első beavatkozást. A Pankow-i gépjárműfecskenő tűzoltói végezték az életmentést az épület hátsó oldalán, ahol ugróponyvával egy férfit sikerült megmenteniük. Egy idősebb férfira (a tűz okozójára) a bejárati résznél találtak rá, és füstmérgezés gyanújával kórházba szállították. Ezekkel az intézkedésekkel párhuzamosan a pankow-i bevetési egység egy C sugár segítségével próbálta eloltani a tüzet az épület 2. emeletétől a lépcsőházban.

Az önkéntes tűzoltók a táplálásban és a homlokzati tűzoltásban vettek részt. Ők két C sugarat szereltek.

A további irányítói és beavatkozási egységek megérkezésével - az „életmentés” feladatnak megfelelően - a tűzoltás vezetését a központi tűzország „B” szolgálati csoportja vette át. Egy rövid helyzetmegbeszélés után a pankow-i tűzoltásvezető elsődleges intézkedéseit jóváhagyva alakították ki a tűzoltási szakaszokat. Az életmentési feladatokat a B szolgálat vette át, és a Prenzlauer fasorban egy készenléti helyiséget rendeztek be a beérkező egységek számára. Ezután mindkét beavatkozási szakaszon - az épület első és hátsó oldalán is – támadó sugarakkal megkezdtek a tűzoltást. Az égő homlokzat oltását az egységek 2 „B” sugárral kezdték meg. Ezen felül az épület első fontjához egy gépezetes tololétrát állítottak, melynek kosarából vízagyú segítette volna a homlokzat és az égő lakások oltását. Sajnos azonban a vízagyút nem tudták használni, mert a létraszerhez nem tudták a szükséges oltóvíz-utánpótlást biztosítani. Ennek okát még vizsgálják. Ehelyett létrára szerelt „C” tömlő segítségével kezdték oltani. Ezt a szakaszt a Weissensee Tűzoltó egység parancsnoka vezette, amíg meg nem érkezett a „C” szolgálat az Urban tűzorságról.

Ezzel egyidejűleg a lépcsőházon keresztül történő életmentés és a tűzoltási feladatok támogatására egy „belső támadást” is indítottak. Ennek vezetője a Prenzlauer Berg tűzország-parancsnoka volt. Az életmentési feladatokat önálló szakaszként a Prenzlauer Berg-i tűzország „C” szolgálati csoportja vezette hordozható létrák segítségével, a Berlini Tűzoltóság magasból mentő csoportjának bevonásával. Ezen a módon - dugólétrákkal, mentőálcokkal - tíz embert sikerült kimenteni. Egy kisgyereket az édesanyja kíséretében füstmérgezéssel

kórházba szállítottak. Azokat az embereket, akik a tetőre menekültek - köztük egy rendőr – a magasból mentő csoport biztosította a belülről támadó egységek megérkezéséig.

A belső támadás során az egységek egy idősebb nőt találtak, akit a szabadba vittek. Az azonnal megindított ujjáélesztés ellenére, később a mentőautóban elhunyt. Még egy élettelen, erősen megégett nőt találtak a beavatkozók a 4. emeleti folyosón.

2:12-kor az irányítási pont további négy gépjárműfecskendőt riasztott a készenléti helyre, továbbá a BEWAG áramszolgáltatót az épület áramtalanítására. A kiérkező járműveket a két szakasz feladataihoz rendelték.

A tűzoltás és az életmentés ideje alatt a lépcsőház alsó részén egy 6 m²-es födémlemez az oltóvíz súlya miatt hirtelen beomlott. Csak a véletlennek volt köszönhető, hogy ott se beavatkozó, se mentendő ember nem tartózkodott.

3:03-kor újabb négy gépjárműfecskendőt riasztottak le a tartalék légzőkészülékek biztosítása érdekében. Az irányítói és a beavatkozói állomány a komplikált helyzet ellenére is hatalmas teljesítményt nyújtott. A helyzetet figyelembe véve az áldozatok száma viszonylag alacsony maradt.

Sérült ellátás/gondozás

A 2:47-kor a készenléti helyiségben tartózkodó tartalékerők riasztását követően, a Marzahn tűzország „C” szolgálata 3:06-kor érkezett a kárhelyszínre. A tűzoltás-vezető azt a feladatot határozta meg számára, hogy mint mentési parancsnok - a jelenlévő orvos segítségével - szervezze meg a sérült ellátást és az érintettek gondozását. Eddig az időpontig három embert szállítottak kórházba:

- Egy férfit (a tűz okozója) füstmérgezéssel.
- Egy nőt kihülés miatt (sokáig állt az erkélyen).
- Egy 18 hónapos gyereket füstmérgezéssel az édesanyja kíséretében.

Az evakuálás és a terület átvizsgálása után további sérültekkel már nem kellett számolni. Időközben 87 személyt kellett ideiglenesen elhelyezni és ellátni: 35 személyt csapatszállító járművön (busz) és 52 személyt a Prenzlauer sétány egyik hotelének bisztrójában helyeztek el. Ez a szám a beavatkozás során csökkent, így később csak a hotelt kellett használni, mint az érintettek gondozási helyét. A vezető orvos rendelkezése szerint egy mentőautó személyzete gondoskodott a sérültekről, melyet 3:30-kor egy tűzoltósági mentőautóra cseréltek le. A tartományi tűzoltóparancsnok ajánlása alapján 3:15-kor riasztották a Német Vöröskereszt ellátó-gondozó egységét, amely 4:00-tól átvette a feladatot a tűzoltósági mentőautótól.

Az építési felügyelet képviselőjével való egyeztetés alapján a Treskow utca 33 számú ház feljáratát ideiglenesen lezárták, így a lakók nem térhettek vissza otthonukba. Ezért a Vöröskereszt ellátó-gondozó egységének korai riasztása helyesnek bizonyult.

Positívként értékelhető az is, hogy a vezető orvos riasztásával párhuzamosan egy kiegészítő "C" szolgálatot rendeltek be a sérült ellátás és a kimenekítettek gondozásának szervezésére.

A megelőző és építészeti tűzvédelem aspektusai

A kilenc épületből álló, hétszintes épületkomplexumot lakó- és üzletrészek alkotják, amelyben a földszinten hotel, lakás és üzlet található. 1995 és 1996 között építették, és 2004-ben - építési hiányosságok miatt – elsősorban a homlokzatot újították fel.

Az 1995-ös építészeti előírásoktól eltérően a lakások minden falát és födémét, valamint a külső homlokzatot faforgácslap bent maradó rögzítő sínekkel, a lépcsőházat pedig cementkötésű fagyapotlap burkolattal látták el. Nyilvánvaló, hogy a cementkötésű fagyapotlapok nem kerülhettek volna oda. (valószínűleg B1, nehezen éghető a DIN 4102 szerint)

A hőszigetelő homlokzati rendszer az alábbi összetevőkből áll:

- Bent maradó rögzítő sínek (25 mm-es faforgácslemez a DIN 687663 szerint) a 150 mm-es vasbeton külső homlokzati falon.
- Hőszigetelés (80 mm polisztirol keményhab PS 15 SE a DIN 1816-1 szerint, B1 éghetőségi osztály).
- Kemény PVC-ből készült rögzítő sínek (nehezen éghető a DIN 4102 szerint, B2 éghetőségi osztály) – max. távolság 50 cm.
- Kemény PVC-ből készült függőleges összekötő sínek (B2 éghetőségi osztály a DIN 4102 szerint).
- Alapvakolat
- Üvegszál háló erősítés
- Struktúra vakolat

A városi tanács - a berlini építési rendelet 20-21 paragrafusa alapján - 2004. júniusában egyedi engedéllyel jóváhagyta a homlokzatkonstrukciót. Ez az engedély - amely többek között, egy kijelölt anyagvizsgáló intézet tűzvédelmi szakvéleményére épülő kikötést is tartalmazott - a 2. és a 4. emeleten egy 50 cm széles körbefutó homlokzati „tűzterjedési gátat” írt elő az ablak parapetek vonalában, nem éghető ásványgyapot lamellázott lemezekből. (DIN 18156 szerint)

Hogy a homlokzat, a lépcsőház és a lakások falai az építési engedélynek és az eseti előírásnak megfelelően szakszerűen lett-e kialakítva, vagy esetleg anyag- ill. kivitelezési hiba történt, azt az államügyészi vizsgálatnak kell megállapítani.

Tény, hogy egy szobatózúból kb. 20 perc alatt a vázolt homlokzat konstrukció teljes égése bekövetkezett, és a tűz átterjedt valamennyi mögötte lévő lakásra. A tűzterjedést még az sem gátolta, hogy a homlokzat loggia formában visszaugrott, és így a minimum egy méter széles tűzterjedési szakasz meghosszabodott.

A lépcsőház legfelső pontján füstelvezető berendezést (kupola) építettek be, amit a földszinten, ill. a 3. és a 6. emeleten lehetett elektromosan kézi indítással aktivizálni. Az elektromos berendezések vizsgálatkor kiderült, hogy a 3. emeleten található kézi indító elolvadása rövidzárlatot okozott, amely miatt a rendszer nem működött. Ez a kivitelezési mód nem felelt meg a jóváhagyott engedély követelményeinek, amely szerint a füstelvezető rendszer működőképességét a teljes kinyílásig meg kell tartani.

Az 1995-ös építési engedély a tűzfalak és a száraz felszálló vezetékek betáplálási helyeinek jelölését írta elő, amely a hátsó épülethomlokzatnál lévő lépcsőházban hiányzott. Ezeket a jelöléseket a 2004. évi felújítás során valószínűleg elmulasztották visszahelyezni.

Előzetes következtetések

A két ember életét követelő tűz kiinduló pontja egy egyszerű szobatózú volt, amelyet minden jól képzett tűzoltóság el tud oltani. Az építési körülmények következtében azonban az egyszerű szobatózú több emeletre is átterjedt és eloltása egy hivatásos nagyvárosi tűzoltóságnak is gondot okozott.

Azt, hogy egy ilyen konstrukcióra minden ma érvényes jogi szabályozást betartottak-e azt az államügyészség vizsgálja. A végére kell járniuk, hogy minden rendben volt-e, mert ha igen,

akkor a jövőben hasonló esetekkel kell számolnunk! Ha az államügyészség azt állapítja meg, hogy a vonatkozó építési előírásokat nem tartották be, akkor saját hatáskörben megteszi a szükséges intézkedéseket.

A tűzoltók számára azonban egyértelmű figyelmeztetés, hogy az eseti felmentések ellenére az épületek biztonsága érdekében az építésfelügyeletnek egy minimumszintet legalább biztosítani kell. Különben hogyan lehet az építési rendelet 3. paragrafusának 1. bekezdését teljesíteni: *„Az épített szerkezeteket úgy kell tervezni, fölépíteni, változtatni, karbantartani, hogy azok a közbiztonságot és a rendet és különösen az életet, a testi épséget és az alapvető életfeltételeket ne veszélyeztessék”?*

Albecht Broemme Berlin: Verheerender Fassadebrand, Brandschutz, 6/2005 (431-441. old.)
cikke alapján, a szerkesztőség szíves hozzájárulásával.

www.brandschutz-zeitschrift.de